

LKCA

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in haar voornemensbrief van 10 juni 2020 de mogelijkheid geboden om te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in het advies van de Raad voor Cultuur van 4 juni jl. De reactie van Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (hierna: LKCA) is voorgelegd aan de raad, met het verzoek om te bezien of deze aanleiding geeft het advies over de aanvraag te herzien.

Dit aanvullende advies is bedoeld als de reactie op de gemelde feitelijke onjuistheden. De meeste van de door LKCA gemaakte opmerkingen betreffen geen feitelijke onjuistheden maar verschil van inzicht of interpretatie. De raad gaat wel in op de volgende opmerkingen om zijn perspectief te verduidelijken.

- In haar reactie op het advies maakt LKCA een heel aantal opmerkingen over de overwegingen van de raad en het al dan niet betrekken van bepaalde documenten bij de totstandkoming van zijn advies.
 - De raad heeft alle relevante informatie bij zijn afweging betrokken.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat de raad in zijn advies spreekt van een eerdere verplichting, terwijl het volgens LKCA geen verplichting meer betreft omdat die in 2018 reeds is ingetrokken.
 - De raad maakt in zijn advies melding van het feit dat de minister de verplichting dat LKCA reflecteert op haar rol in het cultuurbestel in 2018 heeft laten vallen. Echter, de raad vindt deze reflectie nog altijd het noodzakelijke startpunt voor een verdere ontwikkeling van LKCA.
- LKCA stelt dat haar rol in het cultuurbestel in basis door het ministerie van OCW wordt bepaald.
 - De beleidskaders worden inderdaad door het ministerie van OCW geformuleerd. Dat neemt niet weg dat de raad het van belang vindt dat bovensectorale ondersteunende instellingen voor de invulling en de uitwerking van deze kaders reflecteren op en aansluiten bij de behoeften van de sector.
- LKCA stelt dat de bewering van de raad dat zij niet heeft gereflecteerd op haar rol niet correct is. LKCA stelt dat zij zich in de periode 2017 – 2020 flink heeft doorontwikkeld in manier van werken en in de invulling van haar rol. De weerslag van de reflectie en van de ervaring die de afgelopen jaren is opgedaan, is te vinden in hoofdstuk 2 van het beleidsplan van LKCA.
 - In het betreffende hoofdstuk vertaalt LKCA de opdracht van de minister naar drie rollen: beschouwer, verbinder en aanjager. De reflectie die heeft geleid tot deze keuze en die had kunnen leiden tot heroriëntatie en herpositionering binnen het bestel heeft de raad niet kunnen vaststellen in de aanvraag.

- LKCA stelt dat de raad bij de beoordeling van de aanvraag van LKCA niet goed gebruik heeft gemaakt van zijn eigen monitoringsdossier en gespreksverslagen tussen raad en LKCA.
 - De raad heeft gebruikgemaakt van alle relevante verslagen, waaronder die van de monitoringsgesprekken.
- LKCA stelt dat zij voortdurend werkt aan behoefteanalyse, dat zij die behoeften heeft gebruikt voor het beleidsplan en dat het voor haar onbegrijpelijk is dat de raad vraagt om een behoefteanalyse, terwijl hij op geen enkele manier refereert aan de informatie die daarover in haar plan is opgenomen.
 - De raad heeft in het beleidsplan van LKCA geen analyse aangetroffen.
- LKCA stelt dat onderzoek onderdeel is van haar formele opdracht.
 - De raad bevestigt dat onderzoek, evenals monitoring, een kernopdracht is van LKCA. In zijn advies onderkent hij dat de praktijkgerichte wijze waarop LKCA informatie verzamelt, bijdraagt aan haar kennisbasis. De raad vindt LKCA echter niet de juiste plek voor meer onafhankelijk, c.q. wetenschappelijk onderzoek. Dit type onderzoek en de onafhankelijke leerstoelen – inclusief de bijhorende financiering ervan – passen in zijn ogen beter bij het kenniscentrum voor cultuurbeleid, de Boekmanstichting. In het verlengde van zijn besteladvies ‘Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur’ (2019) adviseert hij dit onderzoek en de leerstoelen over te hevelen naar de Boekmanstichting. De onderzoeksfunctie in de ondersteuningsstructuur is versnipperd belegd en de raad is voorstander van het centraal onderbrengen van onderzoek bij één organisatie, waarbij meer geïsoleerde onderwerpen in een breder perspectief onder de aandacht kunnen worden gebracht. De Boekmanstichting doet integraal en cultuurbreed onderzoek en kan het onderzoek naar cultuureducatie en -participatie borgen in een brede onderzoeksagenda.
- LKCA stelt dat het voorstel van de raad om de onderzoeksfunctie en de leerstoelen over te hevelen naar de Boekmanstichting niet aansluit bij de klantbehoefte. Haar rol van beschouwer is voor 40 procent van de stakeholders van LKCA de belangrijkste, blijkt uit haar stakeholderonderzoek.
 - De raad maakt in zijn advies onderscheid tussen de verschillende manieren van onderzoek. De rol van beschouwer betreft volgens LKCA het praktijkgerichte onderzoek.
- LKCA stelt dat het onderzoek van de Boekmanstichting een andere focus en aanpak heeft en dat de raad daar niet bij stil staat.
 - De raad maakt in zijn advies onderscheid tussen de verschillende manieren van onderzoek. Zie zijn opmerking hierboven over onderzoek. In haar aanvraag geeft LKCA daarnaast geen inzicht in de doelen die zij zichzelf stelt als kennisinstituut en bevat de aanvraag geen goede en gedegen opzet van een onderzoeksagenda voor de komende jaren.

- LKCA stelt dat een volledig nieuw plan niet aan de orde is, omdat de uitgangspunten waarop de raad zijn advies baseert (reflectie, behoefteanalyse, onderzoek) overwegend niet juist zijn en er geen formele of inhoudelijke reden is voor een volledig nieuw activiteitenplan.
 - De raad merkt op dat LKCA voorbijgaat aan het feit dat er geen activiteitenplan door haar is ingediend. LKCA heeft een beleidsplan ingediend en de raad mist een uitwerking hiervan in een activiteitenplan. De raad vindt LKCA te weinig concreet over haar toekomstige activiteiten.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat haar rol te generiek wordt ingevuld.
 - De raad schrijft in zijn advies dat de invulling die LKCA aan de opdracht geeft dermate generiek en weinig concreet is dat niet kan worden vastgesteld of zij in de praktijk voldoet aan de subsidievoorwaarden.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat zij niet cultuurbreed werkt en niet ondersteunend is voor de hele sector.
 - De raad schrijft in zijn advies dat LKCA te weinig concreet is over haar toekomstige activiteiten en dat de raad er niet van overtuigd is dat LKCA cultuurbreed werkt en ondersteunend is voor de hele cultuursector.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat zij geen prestatie-indicatoren hanteert.
 - De raad erkent dat LKCA prestatie-indicatoren voor 2021 – 2024 in het format heeft ingevuld. De raad plaatste zijn opmerking in relatie tot het ontbreken van een reflectie op het door LKCA gevoerde beleid en het gebrek aan informatie over de beoogde effecten en de behaalde resultaten.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat LKCA een overhead van 90 procent heeft.
 - De raad erkent dat de circa 90 procent kosten voor overhead inclusief de personeelskosten zijn.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat LKCA voornamelijk schrijft over deelname aan cultuur en actieve beoefening door amateurs.
 - De raad erkent dat deze zin anders geformuleerd had moeten worden en 'cultuureducatie' had moeten bevatten.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat zij haar brede doelstelling niet geconcretiseerd heeft.
 - De raad schrijft dat LKCA volgens eigen zeggen wil bijdragen aan de kwaliteit van ieders bestaan door culturele en creatieve ontwikkeling voor iedereen mogelijk te maken. De raad vindt dit een hele brede doelstelling en merkt op dat LKCA niet concretiseert hoe zij hieraan bijdraagt via ondersteuning van de sector.

- LKCA stelt dat het onjuist is dat de samenwerking met het Fonds voor Cultuurparticipatie in beleidsprogramma's niet door haar is beschreven.
 - LKCA beschrijft dat zij samenwerkt met het fonds en op welke programma's. Zij beschrijft niet *hoe* de samenwerking met het fonds is vormgegeven. Ook wordt niet duidelijk waar de samenwerking met andere partners uit bestaat, terwijl LKCA juist daarmee zou kunnen laten zien hoe zij ondersteunend is aan de sector.
- LKCA stelt dat het onjuist is dat zij nauwelijks ingaat op het thema fair practice en dat zij het goed doet op dit thema.
 - De raad schrijft dat LKCA in haar aanvraag zeer beperkt ingaat op de toepassing van de code. De raad erkent dat LKCA in de aparte bijlage haar cao, arbeidsrisico's, medezeggenschap, externe inhuur en duurzaamheid noemt.

Conclusie

De Raad voor Cultuur ziet in de reactie van LKCA geen aanleiding zijn advies te herzien.